

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Копайгора О.О.,

здобувач вищої освіти академічної групи Ф 4/1

Миколаївський національний аграрний університет

Багатогранний світовий досвід свідчить про існування важливого напрямку захисту громадян від настання раптових, несприятливих і навіть фатальних подій, яким виступає страхування життя. Страхування життя дозволяє вирішити низку проблем, які пов'язані з втратою засобів до існування, з тимчасовою або повною втратою працездатності; досягненням пенсійного віку, хворобою тощо [0].

Згідно ст. 6 Закону України «Про страхування» № 85/96 від 07.03.1996 р. страхування життя – це вид особистого страхування, який передбачає обов'язок страховика здійснити страхову виплату згідно з договором страхування у разі смерті застрахованої особи, а також, якщо це передбачено договором страхування, у разі дожиття застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування та (або) досягнення застрахованою особою визначеного договором віку. Умови договору страхування життя можуть також передбачати обов'язок страховика здійснити страхову виплату у разі нещасного випадку, що стався із застрахованою особою, та (або) хвороби застрахованої особи [0].

Суб'єктами страхування життя є: страховики, страхувальники, застраховані особи та вигодонабувачі (в разі смерті застрахованої особи).

Аналіз сучасного стану ринку страхування життя в Україні, показав, що валові страхові платежі (премії, внески) при страхуванні життя за 2019 рік становили 4624,0 млн грн, що на 18,4% більше, ніж за 2018 рік (станом на 31.12.2018– 3 906,1 млн грн). Структура надходжень валових страхових платежів (премії, внесків) станом на 31.12.2019 має такий вигляд: 4 490,8 млн грн (або 97,1%), що надійшли від фізичних осіб; 133,2 млн грн (або 2,9%), що надійшли від юридичних осіб. За 2019 рік збільшилася кількість застрахованих фізичних осіб на 14,7% або на 659 138 осіб (станом на 31.12.2018 застраховано 4 473 911 фізичних осіб, станом на 31.12.2019 – 5 133 049 фізичних осіб). Протягом 2019 року застраховано 4 596 863 фізичні особи, що

на 52,4% або на 1 580 252 особи більше проти відповідного періоду 2018 року (за 2018 рік застраховано 3 016 611 фізичних осіб) [0].

Обсяг валових страхових виплат із страхування життя за 2019 рік становив 575,9 млн грн, що на 18,3% менше в порівнянні з 2018 роком (704,9 млн грн). Станом на 31.12.2019 величина зміни резервів із страхування життя становила 1 016,9 млн грн, що на 1,4 млн грн менше у порівнянні з попереднім роком та на 33,9 млн грн більше у порівнянні з відповідним періодом 2017 року. Основна частина величини зміни резервів зі страхування життя сформована за іншими договорами накопичувального страхування, а саме – 898,9 млн грн. За підсумками 2019 року 7 СК "Life" (за підсумками 2018 року від'ємне значення задекларували 8 СК "Life" на загальну суму 60,9 млн грн) [0].

Використанню послуг страхування життя як вагомому та комплексного інструменту соціального захисту сприятимуть:

- просвітницька діяльність страхових компаній, оскільки більша частина потенційних страхувальників не проінформовані або погано проінформовані про послуги, які надаються страховиками, а також про соціальні та економічні вигоди, які може принести страхування для кожного громадянина зокрема;
- розширення переліку страхових випадків у «life» страхуванні;
- спрощення процедури укладання договору страхування життя, інтеграція цього виду страхування до системи онлайн послуг, популяризація укладання страхових угод через Інтернет [0].

Перспективи розвитку ринку страхування життя в Україні залежатимуть від подальшого удосконалення законодавчої бази, що регулює не тільки сферу страхування, а і загалом всі види діяльності та їх впливу на страхування, а також від створення сприятливої системи функціонування інституту страхових посередників, покращення страхової культури та підвищення довіри до страховиків.

Література:

1. Про страхування [Електронний ресурс]: закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР зі змінами та доповненнями N 2095-VIII (2095-19) від 08.06.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

2. Фориншурер страхування URL: <https://forinsurer.com/ratings/nonlife/19/6/4>

3. Цуркан І. М. Розвиток ринку страхування життя в контексті забезпечення соціального захисту населення України. *Економічний простір*. 2017. № 123. – С. 127-143.

4. Гринчишин Я. М., Грищук Т. В. Страхування життя як інноваційний продукт на страховому ринку України. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7438>. DOI: [10.32702/2307-2105-2019.11.84](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.11.84)

*Науковий керівник – Шишпанова Н.О.,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*